

ВАРІАНТ 1

Завдання 1-7 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лише ОДНА правильна.

1. Виділене слово вжито в переносному значенні в реченні

- А. Коли в людині є народ, тоді вона уже людина.
- Б. Для того, щоб стать щасливим, треба мріяти завжди.
- В. Зажурився сивий сад осінній у переддень снігів і холодів.
- Г. Якщо хочеш жити для себе, живи для інших.

2. Фразеологічний зворот ужито в реченні

- А. Митцю не треба нагород, його судья нагородила.
- Б. Сказано по струні ходити - і ходи.
- В. Мені потрібне слово, а не слава.
- Г. Дніпро манив нас маревом води.

3. Складним є речення

- А. Хто ставить завдання простіші, той швидше мети досягає.
- Б. Он ліс знімає золотистий бриль, прощаючись із відлетілим літом.
- В. Білий пилок сіявся з неба, устеляв сивою памороззю трави.
- Г. Зоря, здавалось, просвітила знову борцям визвольний, легендарний шлях.

4. Частку вжито в реченні

- А. Книга мала, та серцю люба.
- Б. До булави треба голови.
- В. Працює, як мокре горить,
- Г. Правди не сховаєш.

Прочитайте текст. Виконайте завдання 5-7 до нього.

(1) Споконвіку перед кожним з нас постають вічні питання: для чого я на цій землі живу, що можу зробити корисного? (2) Вони є, можливо, центральними у формуванні й розвитку особистості. (3) Уся мудрість людства упродовж віків зосереджувалася навколо питань сенсу життя. (4) Вони вбирають у себе всю гаму почуттів: радості й відчаю, енергії та безсилля, захвату й розчарувань, цілеспрямованості й бездіяльності. (5) Нагадуючи колісце що регулює хід годинник вони вчать людину визначати міру добра та зла.

5. Орфографічну помилку допущено в написанні слова

- А. питання
- Б. формуванні
- В. безсилля
- Г. цілеспрямованості

6. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А. першому
- Б. другому
- В. четвертому
- Г. п'ятому

7. Вставним словом ускладнене речення

- А. перше
- Б. друге
- В. четверте
- Г. п'яте

Завдання 8-29 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лише ОДНА правильна.

8. Префікс пре- треба писати в усіх словах у рядку

- А. пр..вражий, пр..велебний, пр..дивний, пр..святий
- Б. пр..хороший, пр..старілий, пр..глухий, пр..красний
- В. пр..жовтий, пр..гіркий, пр..освященний, пр..новий
- Г. пр..тихий, пр..жовкати, пр..непорочний, пр..дивний

9. Літеру е треба писати в усіх словах у рядку

- А. б..нтежити, в..ретено, водохр..ще, горл..чка, мар..во
- Б. благоч..стивий, ластов..ня, запром..нитися, блюд..чко, дал..на
- В. долон..чка, сут..ніти, зат..сатися, дуж..чка, закор..нілий
- Г. л..ментувати, лот..рея, горщ..ковий, кр..нделик, мен..джер

10. Допущено помилку в правописі особових закінчень дієслів у рядку

- А. дроблять, дружимо, сиплеш
- Б. їжджу, стережете, стругаєш
- В. хочуть, спізнишся, відкриєш
- Г. знайомимо, біжете, вказуєте

- 11. М'який знак треба писати в усіх словах у рядку**
А. брин..чати, дозвол..те, боягуз..кий, оган..бити
Б. кіл..цевий, красун..чик, монгол..ський, візуал..ний
В. різ..бяр, обвін..чати, виріз..бити, зат..марити
Г. павіл..йон, по-братерс..ки, на стежин..ці, Ізмаїл..ський
- 12. Подвоєння літер у всіх словах іншомовного походження не відбувається в рядку**
А. крос..ворд, буд..изм, іл..юзія, оперет..а
Б. піц..ерія, гум..анізм, ім..унітет, спагет..і
В. кристал..ічний, одното..ий, мас..ивний, кол..екція
Г. конгрес..мен, оперет..а, ел..егія, бон..а (гувернантка)
- 13. Закінчення -у (-ю) у формі родового відмінка однини мають усі іменники в рядку**
А. конкурс.. виконавців, 29 листопад.., диригента хор..
Б. конгрес.. українців, щирого ліризм.., доставленого вантаж..
В. наголос.. слова, студія звукозапис.., визначні місця Львов..
Г. атмосферного тиск.., старезного дуб.., морозного ранк..
- 14. Потребує редагування словосполучення**
А. переказати кошти
Б. милуватися краєвидом
В. знатися на живописі
Г. поступати в університет
- 15. Не є сполучником виділена сполука слів, тому її потрібно писати окремо в речення**
А. Ніч мине, як вже не раз минала, то/ж недарма темрява тремтить.
Б. І досить руку простягнути, що/б за край світу засягнути.
В. Я хочу вірші написати про/те, як вітер гілочку колише.
Г. Мій біль бринить, за/те коли сміюся, то сміх мій рветься джерелом на волю.
- 16. Усі складні слова потрібно писати через дефіс у рядку**
А. лимонно/жовтий, історико/культурний, теоретико/пізнавальний
Б. оздоровчо/спортивний, вогняно/червоний, військово/полонений
В. сліпучо/білий, середньо/віччя, північно/східний
Г. міжнародно/правовий, організаційно/технічний, лимонно/кислий
- 17. Поширене означення не відокремлюється комами в реченні (розділові знаки пропущено)**
А. Сади омиті музикою згадок ковтають пил міжселищних доріг.
Б. А думки мої натхненні та квітчасті опадають вересневим жовтим листям
В. На обрії біліють маревом повиті села.
Г. Вечір гаптований золотом приходить на зміну дню.
- 18. Перед однорідними членами потрібно ставити двокрапку, а після них - тире в реченні (розділові знаки пропущено)**
А. І стежка у росах і тиха діброва то все моя рідна співуча земля.
Б. Усе постава непорушна тоненькі ніжки розвилки рогів на його голівці усе було сама довершеність і краса.
В. Все забуваєм скруту і нужду і те здається що й забути годі.
Г. Мерещились мені здаля ліси поля квітучі площі уся утрачена земля що за життя мені дорожча.
- 19. Непоширену обставину не треба відокремлювати комами в реченні**
А. Біля багаття обнявшись сиділи друзі.
Б. Та йдучи міркую сам-таки з собою.
В. Брати пригинаючись входять до хати.
Д. Гай лежав розпластавшись
- 20. Граматичну помилку допущено в реченні**
А. Вивчаючи історію, серце сповнюється болем за долю нашої Батьківщини.
Б. Співаючи веснянки, дівчата беруться за руки й утворюють коло.
В. Брат подарував мені підручник з історії, написаний О. Субтельним.
Г. Не ошукайся ж, вірячи добру, і не згубись у мук своїх погромі.
- 21. Через дефіс треба писати всі прислівники в рядку**
А. вряди/годи, любо/дорого, раз/у/раз, коли/не/коли
Б. хтозна/коли, пліч/о/пліч, по/літньому, навік/віки
В. по/батьківськи, крок/за/кроком, часто/густо, з давніх/давен
Г. по/сусідськи, по/одинці, де/не/де, сяк/так
- 22. Не можна замінити поданим варіантом у дужках виділене слово в реченні**
А. У сім'ї панували теплі, дружні взаємини (стосунки).

- Б. Активно розвивається співробітництво між двома країнами в науковій і культурній галузях (царинах).
- В. У 1939 році виникла реальна воєнна (військова) загроза мирному життю країн Європи.
- Г. Гамір атенці зняли (зчинили), наче готували бурю.

23. Закінчення -е у формі кличного відмінка однини мають усі іменники в рядку

- А. брат, Євген, товариш, професор
- Б. суддя, голуб, Олекса, доля
- В. зоря, Оля, Богдан, директор
- Г. актор, Павло, друг, Петро

24. Виділене слово вжито в невластивому для нього значенні в реченні

- А. Тактичні заняття допомагають військовим удосконалити професійну підготовку.
- Б. Керівництво армії розробляє нові тактичні прийоми оборони.
- В. Наш командир - дуже тактична людина.
- Г. Генерал пояснив свої тактичні міркування.

25. Із поданих у дужках слів кожен із варіантів можливий у реченні

- А. Рекламу розмістили в найбільш (людних, людських) місцях міста.
- Б. Зрілість людська виростає з боротьби. Часто з боротьби зі своїми сумнівами (ваганнями, коливаннями).
- В. Тато мій - рішуча людина, хоч і мрійник. Ці якості в людині не поєднуються, але тато, мабуть, (виняток, виключення).
- Г. На фото: П. Тичина - у центрі, М. Вінграновський (зліва, ліворуч), В.Шевчук (справа, праворуч).

26. Простим неповним є речення

- А. Світає.
- Б. Висока трава.
- В. Не можна спіймати вогонь.
- Г. В нашій хаті - наша правда й сила.

27. Між двома виділеними сполучниками (або сполучними словами) не треба ставити кому в реченні (розділові знаки пропущено)

- А. Як неприємно коли баба клене *або коли* довго йде дощ і не вщухає.
- Б. І розумію *що допоки* жити мені цього прощання не забути.
- В. Щасливий *той хто* і зазнавши мук життя прожив прозоро і натхненно.
- Г. Вибачай прошу до хати хоч у мене трошки темно *бо коли* я сам у хаті не палю вогню даремно.

28. Правильно поставлено розділові знаки в реченні

- А. Здавалось сам, маестро Паганіні, торкає серце зоряним смичком.
- Б. Здавалось, сам маестро Паганіні, торкає серце зоряним смичком.
- В. Здавалось сам маестро, Паганіні, торкає серце зоряним смичком.
- Г. Здавалось, сам маестро Паганіні торкає серце зоряним смичком.

Завдання 29-33 на встановлення відповідності.

29. Установіть відповідність.

Односкладне речення

- 1 означено-особове
- 2 неозначено-особове
- 3 узагальнено-особове
- 4 безособове

Приклад

- А. Пахне в домі димом і вогнем.
- Б. Добру, і злу, і хлібу знаєм ціну.
- В. Жіночі голоси і перегук дитячий.
- Г. На балконі посадили сонях.
- Д. Уважніші будьмо до всього в природі.

30. Установіть відповідність.

Вид підрядного речення

- 1 обставинне умови
- 2 обставинне причини
- 3 означальне
- 4 з'ясувальне

Приклад

- А. Зупинюсь у вечоровій тиші, слухаю, як дихає земля
- Г. Книга корисна, коли її читають.
- В. І зірка впала, наче в Бога скотилась по щоці сльоза.
- Б. Ці дуби, що небо підпирають, певне, ще Батия пам'ятають.
- Д. І, може, я тому й поетом став, що увібрав у себе казку діда.

31. Установіть відповідність.

Відокремлений член речення

- 1 означення
- 2 прикладка
- 3 обставина
- 4 додаток

Приклад

- А. Натомившись од щоденних справ, я душею й тілом спочивав.
- Б. У нас, киян, велика є ріка.
- В. Обсипані пилом роси, підсніжники щемно запахли.
- Г. За винятком баби Оришки, Чіпка нікого не любив.

32. Визначте правильне тлумачення фразеологізмів.

Фразеологізм	Значення
1 Вбиватися в колодочки	А підростати Б спотикатися В майструвати Г наздоганяти
2 Заткнути за пояс	А знищити Б приборкати В перевершити Г дошкуляти
3 Вискочити на сухе	А бути щасливим Б уникнути кари В зазнати невдачі Г знищити докази
4 Зачепити за живе	А покарати Б викривати В дошкулити Г здивувати

33. Визначте, якою частиною мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово).

А (1) *вдалині*, (2) *згубившись* у полях, петляючи і тонучи в тополях, на Білу Церкву пролягає шлях, (3) *рахманний* і (4) *освітлений* при зорях.

- А. іменником
- Б. прикметником
- В. займенником
- Г. дієприкметником (як форма дієслова)
- Д. дієприслівником (як форма дієслова)
- Е. прислівником

Прочитайте текст, виконайте подані після нього завдання 34—36, які передбачають вибір речення, що містить певне мовне явище (розділові знаки пропущено). Виберіть правильну відповідь і обведіть кружечком букву, яка їй відповідає.

(1) Коли саме людина збагне що таке доля? (2) Одна в пізнішому віці коли змарнує свої літа і своєю долю друга взагалі ніколи не пізнає. (3) Може ти скажеш а для чого це бути вірним долі? (4) І це питання буде найнедоречнішим бо доля не має мети (для чого росте дерево? для чого тече річка?) вона є а існуючи вже має мету. (5) І в цій широкості долі яка ширша (і незрівнянно!) за мету є справжні розкоші життя. (6) Хоч розкоші ці своєрідні від них синці не сходять з голови на яку сипаються горіхи і яблука і тяжкі грудки але доля не відгороджує нас від болю вона не зважає на біль. (7) Так і справжня людина на біль не зважає (За В. Стусом).

34. Відокремлену обставину, виражену одиничним дієприслівником, треба виділити комами в реченні

- А. першому
- Б. другому
- В. третьому
- Г. четвертому
- Д. п'ятому

35. Тире треба поставити в реченні

- А. першому
- Б. другому
- В. третьому
- Г. четвертому
- Д. п'ятому

36. Вставне слово треба відокремити комою в реченні

- А. першому
- Б. другому
- В. третьому
- Г. четвертому
- Д. п'ятому